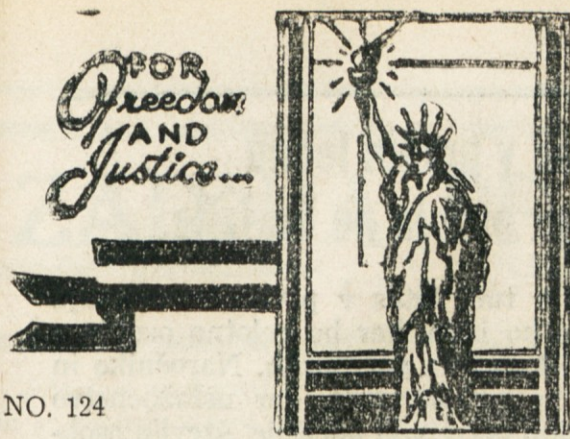

AMERIŠKA DOMOVINA

Antonia Pavlic 7-8-0
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

IN IN SPIRIT
LANGUAGES ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 124

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, JUNE 24, 1970

STEV. LXVIII — VOL. LXVIII

V Ekvadorju so imeli ta teden revolucijo

CLEVELAND, O. — V Latinski Ameriki je 11 držav, pet med njimi so prave diktature, druge pa deloma prikrite. Ta teden se je rodila šestá v Ekvadorju, kjer je do sedaj vladala civilna uprava. Uradna poročila trdijo, da je bil potek revolucije sledeč:

Predsednik Velasco Ibarra je pred dvema tednoma proglasil nove davke. V javnosti se je takoj vnela debata, ali je imel predsednik Velasco Ibarra pravico do tega koraka. Vrhovno državno sodišče se je postavilo na stališče, da je Velasco Ibarra prekoračil svojo pristojnost. Ibarra je v znamenje protesta odstopil. Vojaški krogi so pa mislili, da je Ibarra postopal napáčno. Zato so ga pregovorili, da je rajše ukinil ustavo in civilno vlado spremenil v vojaško diktaturo, sam pa ostal še naprej predsednik. Nova "vlada" je takoj nato razveljavila ustavo, pozaprla levičarske politike med kongresniki, profesorji, sodniki in svobodnimi poklici. Vse te posle je opravilo vojaštvo. Koliko je Ibarra imel pri tem besede, še ni dognano. Seveda je mnogo levičarjev pravočasno zbežalo.

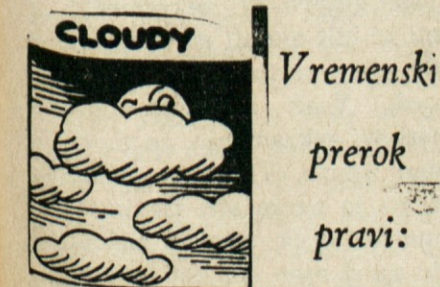
Ibarra je pa narod poučil, kaj misli. V svojem nagovoru javnosti je trdil, da se pripravila "nihilistična revolucija" in da naj bogataši plačujejo davke. V svoji izjavi je obljubil, da bo vladal do septembra 1972, potem pa izročil upravo demokratično izvoljenemu nasledniku. Ibarra je bil namreč 1. 1968 pravilno izvoljen za predsednika za dobo 4 let.

Tako trdijo uradne izjave. Da pridemo do stvarnosti, ki je treba omeniti, da so se že nekaj dni vršile hude demonstracije, posebno na univerzitetnih tleh in da so se generali zbalí teh nemirov in "pregovorili" predsednika Ibarro, da se je preko noči prelevil v vojaškega diktatorja.

Demokratska večerja v čast kandidatu Gilliganu

CLEVELAND, O. — Ker je trenutno republikanski guvernerski kandidat v zadregi, se spodobí, da se njegov demokratski tekmeč Gilligan veseli. Zato so demokratje sklenili, da mu bodo danes zvečer v hotelu Statler Hilton priredili večerjo "po lepo", da napolnijo Gilliganov volilni fond. Večerjo in vse dodatke v govorjenju bo vodil novi demokratski predsednik demokratske okrajne organizacije Bartunek, za glavnega govornika bo pa senator Muskie, ki njegova veljava v demokratskem svetu zmeraj bolj raste. Na večerjo so povabljeni tudi demokratje, ki se drugače ne gledajo lepo med seboj.

Prispevajte
V TISKOVNI SKLAD
AMERIŠKE DOMOVINE

Deloma oblačno in toplejše. Najvišja temperatura okrog 80.

Hanoi se je založil s politiko in strategijo do konca meseca

HANOI, Viet. — Vietnamski komunisti se še zmeraj drže stare taktike. Najprej določijo smer svoje trenutne politike, po njej pa naravnajo med drugim tudi svojo strategijo. To so storili tudi za mesec junij.

Najprej so konsolidirali povezanost Vietnama, Laos in Kambodže s par političnimi sestanki, kjer so iz propagandnih razlogov porinili v ospredje bivšega kambodžanskega predsednika Sihanouka, ki je že popolnoma v njihovih kleščah. Zdi se, da so na to pristali tudi kitajski komunisti; verjetno pa le začasno. S to konsolidacijo so komunisti dejansko obnovili tisto povezanost vseh treh pokrajin, ki je obstajala že pod francosko okupacijo.

Temu primerno je Hanoi usmeril tudi svojo strategijo v Kambodži, ki ga trenutno najbolj jezi. Kambodža je za vietnamske komuniste hud strateški problem. Je primeroma obsežno področje, ki ga je treba na kak način obvladati. Komunisti vedo, da jim še ne kaže, da bi vdrlí v vsako vas in vsak trg. Za okupacijo so si izbrali določene točke, ki pa zaenkrat leže še vse izven okvira meje 218 milj, kjer se po Nixonovi odredbi do konca junija lahko zadržijo ameriške čete, toda ne dalje. Komunistične čete so se vrgle na zahodni, južni in severni del Kambodže, in ga sistematično zasedajo. Na piko so vzele kambodžansko glavno mesto, ki ga že dalj časa obkoljujejo. Kaže, da je usoda mesta Phnom Penh že zapečatená. Nič boljša usoda ne čaka vsa večja pokrajinska mesta, posebno tista, ki so blizu glavnega mesta, pa tudi vse luče, kjer lahko pristajajo oceanike ladje. Kdor se zanima za podrobnosti, lahko vzame zemljepisno mapo in sledi vojaškim poročilom s front, pa bo videl, kaj počno rdeči bataljoni.

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se nite držali prometnih predpisov.

Odnosi med Kitajsko in Jugoslavijo

BELGRAD, SFRJ. — V razgovoru z urednikom belgrajske revije "Mednarodna politika" je jugoslovanski zunanji minister Mirko Tepavac izjavil, da ni treba pretiravati razlik v politiki med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo. Govorec o odnosih Jugoslavije do Kitajske, pa je pripomnil, da je bil storjen prvi korak za vzpostavitev prijateljskih odnosov. Ni pa odvisno od Jugoslavije, kako se bodo ti odnosi razvili. Po Tepavčevih besedah je bila Jugoslavija vedno za politiko medsebojnega prijateljstva. — Kakor poroča "Tanjug", je kitajski ministrski predsednik Ču En-lai sprejel jugoslovanskega veleposlanika in je ta ostal z njim dalj časa v razgovoru.

Zboljšali so se tudi odnosi med Jugoslavijo in Albanijo.

Sen. Younga skrbi FBI

KENT, O. — Ohijski senator Stephen Young ima za ameriškega senatorja nenavadne skrbi. V intervjuju, ki ga je prenašala radijska postaja WCUE, je senator Young obdolžil FBI, da je univerzi v Kentu, O., podtaknil svoje zaupnike. Sen. Young trdi, da je v tem času najmanj 50 FBI agentov vpisanih kot študenti na Kent univerzi, do jeseni pa da bo na univerzi več kot 100 prikritih FBI agentov. Enako prakso bo FBI razširil na vse ameriške univerze.

Vodstvo Kent univerze trdi, da nima dokazov za Youngove trditve in ne more verjeti, da je to res.

Naj že bo, kakor hoče, FBI ne bi bila vredna svojega imena, če bi ignorirala sumljivo ravnanje raznih ekstremističnih študentskih organizacij na ameriških univerzah, ki svoje delovanje koordinirajo z delovanjem enakih organizacij v drugih državah.

FBI je zaupana skrb za državno varnost. Če senatorja Younga skrbi, da državni varnostni organi preveč vestno izpolnjujejo svoje dolžnosti, po nevrednem zavzema prostor v ameriskem senatu.

Mestna elektrarna ostala za Stokesa stara bolečina

CLEVELAND, O. — Župan Stokes misli, da elektrarne niso za Cleveland noben rentabilen posel. Zato je predložil mestnemu svetu, naj mu dovoli, da da preštudirati rentabilnost sedanega poslovanja mestne elektrarne. Mestni svet bo sklepal o tem predlogu prihodnji ponedeljek, ko bo imel zadnjo sejo pred poletnim odmorom. Uprava elektrarne pa predlaga nakup nekaterih rezervnih delov pa tudi novih strojev, ki bi omogočili rednejšo dobavo toka vsem sedanjim odjemalcem.

Stokes ima pa še drugo bolečino. Mestni uslužbenci zahtevajo višje plače, imajo pa tudi priložnost za take zahteve. Potekle so mezdne pogodbe med njimi in mestno upravo, pogajanja za nove pogodbe so pa zastala, ker Stokes ne ve, odkod bi vzel denar za večje plače in mezde, pogodbe pa morajo biti pod streho do konca junija. Stokes je sedaj imenoval posebno komisijo gospodarskih in finančnih strokovnjakov, ki naj mu svetuje, kako priti do denarja. Komisija bo pa šele začela delati. Morala bo hiteti, da bo do konca meseca mogla županu kaj predlagati.

Japonci demonstrirajo proti obrambni pogodbi z našo deželo

TOKIO, Jap. — Med nami in Japonsko obstoja obrambna pogodba, ki poteče nocoj ponoči, ako nobena stran od odpove. Odpoved pomeni, da bi pogodba trajala sama po sebi le še eno leto, drugače se avtomatično podaljša. Pogodba je naperjena proti komunističnim državam, zato se japonski levičarji tako vneto zaganjajo proti njej. Že devet dni so v Tokiu vsak večer pozno v noč demonstracije proti pogodbi, ki se jih udeležuje tudi po 150.000 demonstrantov. Organizatorji so pa upali, da bodo nabrali do milijona demonstrantov. Japonska vlada se pa pritisku ne misli podati in bo pogodbo avtomatično podaljšala.

Draginja v številkah in praksi

nom računalniki. Vanje namreč strokovnjaki — zopet s pomočjo strojev — na sto tisoče cen, te računalniki bliskovito "obdelajo" in ugotovljajo povprečja. Iz teh povprečij pa potem nastajajo na podoben način dokončne številke. Tem številkam pa naj verjamemo?

Vse take številke so povprečja, ne predstavljajo dejanskih cen, ampak le raven, na kateri so se cene v določeni dobi gibale. Le majhen del cen je bil resnično tak, kot ga izračunajo računalniki. Drugače pa tudi biti ne more. V naši deželi imamo na milijono mest, kjer se iz kupljenih stvari, ki jih kupijo, dobi cene. So to vse trgovine na malo in debelo, vsa proizvajalna, prometna podjetja, vse socialne ustanove itd. Cene se pa razlikujejo od enega prodajnega mesta do drugega, od ene države do druge, čeprav se na splošno držijo ravni, ki jo nakazuje narodni trg, posebno pa blagovne borze. Za vsak predmet, tudi za najbolj tipiziran, kot je na primer mleko, ostane torej dnevno nešteto cen, ki se sa-

mo slučajno krijejo med seboj. Tako lahko rečemo, da splošne narodne cene sploh nimamo, imamo samo raven, ki se na njej giblje največ lokalnih cen. Za to nam narodna povprečja cen dajejo le približno sliko o tržni vrednosti blaga po vsej deželi. Bolj zanesljive so lokalne povprečne cene, na primer za posamezna mesta, za posamezne dežele. Lokalne cene se pa od narodnih praviloma razlikujejo. V takih slučajih radi govorimo, kje je življenje dražje in kje ni. Ravno te dni so nam na primer trdili, da se je v Clevelandu podražilo življenje v zadnjih 12 mesecih za 7,2%, dočim znaša isto naraščanje za vso deželo le okoli 6%. To bi pomenilo, da je v Clevelandu življenje dražje kot drugod.

Tu pa pridemo do glavne pomanjkljivosti uradnih števil. Te se morajo pri svojih računih opirati zmeraj na iste količine istega blaga, drugače ne dobijo števil, ki bi se dale primerjati za nazaj. Uradne številke imajo torej namen, da omogočajo primer-

BANKROT PENN CENTRAL ŽELEZNISKE DRUŽBE

Bankrot največje železniške družbe je povzročil negotovost na bankah in na borzah.

CLEVELAND, O. — Bankrot nima nič denarja. Premoženjska vrednost te največje železniške družbe je ocenjena na 6,5 milijona dolarjev. Pod vodstvom in kontrolo sodišča postavljene uprave bodo železnice še obratovala in postopoma uvajale temeljito reorganizacijo uprave in obratovanja. Zaenkrat bodo upniki ostali s praznimi vrečami.

To pa boli...

CLEVELAND, O. — McCann iz Bay Village je bil surov pretepen na sestanku Študentov mobilizacijskega odbora (SMC) v Bostonu. Napadli so ga člani nasprotnih študentske organizacije "Napredne delavske stranke", ga zbili na tla in brčili v glavo. Zlomili so mu nos, lične kosti in zelo poškodovali oko.

Po McCannovi izjavi se je pretep med študenti začel na Massachusetts tehnološkem inštitutu v Bostonu, ko je okrog 80 SDS študentov vdrló na nje gove sešatek z namenom, da ga razbijejo.

McCann je bil eden med prvimi organizatorji "mirovnih" demonstracij "Mladih socialistov" na Kent univerzi. Sam pravi — vsaj sedaj — da je bil vedno proti nasilju. Njegov lastni razbiti nos ga bo v bodoče opominjal, da z organiziranjem protestnih organizacij tudi nase lahko priklíče vraga.

Težko so prizadeti uslužbenci Penn Central, ker so jim večer vse banke odklonile vnovčiti plačilne čeke, sprejele pa so čke, ki so jih vložili na redne čekovne račune.

Bankrot finančnega orjaka Penn Central bo navrgel Cuyahoga County zelo pereče finančne probleme, ker družba ne bo mogla do 2. julija plačati 1,5 milijona zapadlega davka. Prav tako bo šolski okraj utrpel znatne davčne dohodke. Okrajni zakladnik Frank Brennan ima malo upanja, da bo kompanija davke plačala.

Bankrotno odredbo je v nedeljo podpisal federalni sodnik William Kraft Jr. S to odredbo sodnik železniško družbo pooblašča, da po svoji uvidevnosti plača vse ali nekatere, polne vsote ali delne za: davke, tekoče izdatke in druge zapadle obveznosti. To je slaba tolažba za upnike, ker uradništvo družbe priznava, da družba dejansko

Arabski politiki se potegujejo za libijske simpatije

KAIRO, ZAR. — V Libiji so ameriške čete zapustile naše vojno letališče Wheelus in ga še prej slovesno izročile libijski državi na upravi. Libijska vlada je porabila to priliko, da je ta dogodek izredno slovesno praznovala. Slavnosti je prisostvovalo kar 14 arabskih državnih poglavarjev, samo delegaciji iz Savdske Arabije in Južnega Jemena sta manjkali. Zakaj tako? Arabci se pripravljajo, da bodo bojkotirali dobavo nafte vsem zahodnoevropskim državam, če bo Amerika dobavila Izraelu prodano nafto. Libija se pa bojkota mora udeležiti, kajti brez libijskega bojkota bi sam arabski veliko ne pomenil. Udeležba pri slovesnostih, naj torej pomeni pritisk na Libijo, da se bojkota udeleži.

Zadnje vesti

IZRAEL — Izraelski obrambni minister Mosha Dayan je izjavil, da mora Izrael biti pripravljen prepustiti nekaj zasedenega arabskega ozemlja, da se doseže mir z Arabci. KAMBODŽA — Okrog tisoč severno — vietnamskih vojakov je pregnalo 400 vladnih vojakov iz vzhodnega brega reke Mekong. Rdeči so se približali glavnemu mestu v dosegi raketnih izstrelkov.

BONN — Romunska vlada je povabila na uradni obisk v Bukarešto zapadno nemškega predsednika Gustav Heinemann in kanclerja Willy Brandta. S tem hoče Romunija dokazati, da vodi svojo neodvisno zunanjo politiko.

Iz Clevelanda in okolice

Lepa starost—

Mrs. Louise Lican, 3577 East 46 Str., ki stanuje na istem naslovu zadnjih 45 let, praznuje v ponedeljek, 29. junija, 80. letnico rojstva. Naši zvesti naročniki želimo še za mnogo let zdravja in zadovoljstva.

Seja in obhajilo—

Društvo Sv. Rešnjega Telesa pri fari sv. Lovrenca ima sejo v nedeljo, 5. julija. Ob osmi sv. maši bo skupno sv. obhajilo; popoldne ob dveh urah molitve, zatem seja.

Asesment—

Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22, A.D.Z. pobira v četrtek ob 6. uri zvečer asesment v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

Asesment—

Tajnica Društva Marija Magdalena št. 162 KSKJ bo pobirala asesment jutri, v četrtek ob 5.30 do 8. ure zvečer v šoli sv. Vida.

Asesment—

Tajnica podružnice št. 25 SZZ bo pobirala asesment v četrtek ob 5.30 do 8. ure zvečer v šoli sv. Vida.

Razsvetljava z umetnim ognjem—

V soboto, 4. julija, bo na Slovenski pristavi razsvetljava z umetnim ognjem. Pričetek ob večernem zatonu. Vsi vljudno vabljeni.

Graduacija—

Sheryl Glicker, hčerka Mr. in Mrs. Edward F. Glicker, 1801 Idlehurst Dr., Euclid, Ohio, je 14. junija graduirala na Wittenberški univerzi in dosegla baka-lavreat v umetnosti in zgodovini. Sheryl Glicker je vnukinja Mrs. Mary Markel, 15807 Tragalgar Ave.

God sv. Janeza Krstnika—

Danes praznuje Cerkev god sv. Janeza Krstnika. Vsem Janezom in Ivanam, Jankom in Ivanam, Ivom in Ivicam Jančetom in Janžetom, Hanzejem, Johanom in Zanom itd, ki danes godujejo, prisrčna voščila! Okresi se dan obesi. Danes zjutraj je sonce vzhlo ob 5.55, zašlo pa bo drevi ob 9.05. To je dan poletnega sončnega obrata. Odslej se bo dan spet krajšal.

Staršem, materam in očetom—

V nedeljo ima Sloven. šola od Sv. Vida svoj piknik na Sloven. pristavi. Odbor staršev Vas vabi, da se ga gotovo udeležite. To je slovenski šolski dan. Ne pozabimo tega! Obstoj sloven. šol med nami je bistvenega pomena za naš narodnostni obstanek na tujem. Komur je mar to, naj ne samo moralno, marveč tudi gmotno po svojih močeh podpira sloven. šole. Pridite v velikem številu na piknik!

Vrnil se je—

Včeraj popoldne se je zdrav in vesel vrnil v Cleveland z obiskom v Argentini pisatelj Karel Mauser.

OPOZORILO—

Vse organizacije in ustanove, podjetnike, trgovce in obrtnike, kakor tudi posameznike, prosimo, naj nam čimprej sporoče vsa svoja morebitna obvestila, oglase in drugo, slovenski javnosti po našem listu za čas, ko list ne bo izšel, t.j. od 29. junija do 6. julija. Prej ko nam bodo svoje želje sporočili, lažje in bolje jim bomo lahko postregli. Hvala!

Poravnajte naročnino, če le mogoče, na prvo obvestilo!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 124 Weds., June 24, 1970

Kdo gospodari v Jugoslaviji?

Na to vprašanje ni tako lahko odgovoriti, kot bi človek mislil. Seveda vlada tam komunistična diktatura, toda, kako vlada, to je veliko vprašanje. Morda bi nanj našli odgovor po ovinku preko — Sovjetske zveze. V Sovjetski zvezi je odgovor jasno postavljen: gospodar partija, vse javne uprave in vse, karkoli se kje v Sovjetski zvezi udeležuje, je odvisno od politibiroja in preko njega od federalne uprave. V Sovjetski zvezi vladajo aparati v imenu tovariša Brežnjeva po vseh mogočih kanalih. Brežnjev zato odloča o vsem, o cenah za šivanke kot o nakupu in naročanju atomskega orožja. On ni samo nosilec idejno-politične vloge v komunizmu, je tudi praktični nadzornik nad vsem življenjem v Sovjetski zvezi. Tam debate o gospodarju ni in je biti ne more.

V Jugoslaviji je to drugače. Tam se je partija najprej odpovedala praktičnemu upravljanju dežel, pridržala si je le vodilno idejno-politično vlogo. Njena vloga je v mnogem podobna vlogi duhovnega voditelja pri družtvih v nekaterih državah. Partija sama se praviloma ne vtiika v praktično delo v gospodarstvu, upravi, kulturi, socialni politiki, ne vodi ne notranje na zunanje politike. Odreja pa vodilne politične ideje, ki se morajo po njih ravnati vsi partiji, ki so dobili funkcije v javnih upravah, v gospodarstvu, v socialni politiki, v prosveti itd. Pristojne partijske organizacije pa morajo gledati, da tovariši res izvršujejo prejeta navodila in odredbe. Če jih ne, so poklicani vsaj formalno na odgovornost. Razloček nasproti sovjetskemu sistemu je v tem, da imajo v Jugoslaviji tovariši, ki so prevzeli odgovornosti, res nekaj avtonomije v svojem delu, česar v Sovjetski zvezi ni. To pa ni važno. Važna je druga razlika.

Jugoslovanska zveza komunistov je razbita v šest avtonomnih organizacij, ki gospodarijo vsaka v svoji republiki. Te republiške partijske organizacije so pa hitro zavohale vse dobrote republiške avtonomije, ki jim daje obsežne pravice do samostojne politike v posameznih republikah. Pridobljeno lokalno svobodo seveda branijo, kolikor le morejo. Naravno s večjim poudarkom na Hrvaškem in v Srbiji kot v BiH ali Sloveniji. Kdor sledi političnim dogodkom po Jugoslaviji, to hitro opazi.

Republiške Zveze komunistov pa ne branijo svojih pravic samo v svojih republiških središčih. Sklicujejo se na načelo suverenosti narodov, ravnopravnosti in neodvisnosti tudi v samem Beogradu in tam delajo sitnosti federalni administraciji. Ker je federacija navezana na njihove pristanke v marsikateri zadevi, je federalna vlada velikokrat v zadregi, kako naj zveže konce s konci. Zato pa tudi federalna javna uprava v Jugoslaviji tako šepa.

Režim je imel dalje nesrečno roko pri nabiranju federalnega uradništva. Nabral je tam zbirko aparatičkov, ki se ne odlikujejo ravno po sposobnosti, zato pa vneto varujejo interese "svoje republike", ki jih je poslala v Belgrad. Koliko lumparij se godi ravno na ta račun, radi pripovedujejo vsi, ki imajo opravke s federalno birokracijo.

V Beogradu se je torej razvil svojevrsten centralizem v sistemu federalne uprave, ki je režimu v hudo nadlego. Režim pa ne more ničesar napraviti proti. Tudi belgrajski federalni parlament ni noben federalni parlament, akoravno pošilja vanj vsaka republika svoje "delegat". Ti "poslanci" se smatrajo bolj za zastopnike posameznih republik kot za zastopnike interesov federacije. Tu pa pridemo do bistva problema, naslikanega v praktičnem primeru.

Jugoslavija, planirja že od lani novo petletko za leto 1971-1975. Doslej titovci niso po l. 1946 sprejeli pravočasno niti ene petletke. Letos so se pa zakleli, da jo bodo. Zato so napravili že lani načrt, kako mora potekati postopek za novo petletko. Osnutek bi bil moral biti napravljen že lani, do letošnjega poletja bi bil pa moral biti predebatiran v občinah, republikah in zveznem parlamentu. Pa se je pokazalo, da je vse delo zastalo. Ko je letos parlament v Beogradu obravnaval vsebino načrta, so vsi poslanci samo brali svoje "monologe", debate o osnutku pa ni bilo nobene. Vsak govornik je samo skušal zagovarjati potrebe svoje republike, ki morajo biti vključene v petletko. Parlamentarna debata se je končala s polomom in samo dokazovala, da bo treba obravnavanje petletke zavleči tja v prihodnje leto. Seveda ni ostalo skrito, zakaj je tako. Petletka je nemogoča, dokler režim ni na čistem, kakšne naj bodo osnovne ideje jugoslovanskega gospodarskega sistema in socialne politike. Treba se je najprej politično sporazumeti o pogojih za novo petletko. To pa more napraviti le predsedstvo Zveze komunistov Jugoslavije oziroma njeni izvršni biro s svojimi komisijami. Tam tiči politična moč jugoslovanskega komunizma in ne morda v federalni vla-

di, federalnem parlamentu, republiških vladah in republiških parlamentih. Šele ko bi izvršni biro opravil svoje delo, bi bilo treba obnoviti formalno ves zakonodajni postopek, ki bi pa praktično ničesar ne pomenil. Značilno je, da o tej ideji niso politični krogi samo šušljali za kulisami, ampak celo javno o njej pisali. V izvršnem biroju menda niso tuji tej zamisli, zahtevajo baje le to, da bi federacija in republike ideje predsedstva ZKJ res odkritosrčno sprejele in jih ne pozneje izigravale, kot imajo navado.

Praktično bi pa izvajanje te ideje pomenilo moralno in politično klofuto vsemu zakonodajnemu jugoslovanskemu postopku, obenem pa občuten udarec po ideji federalizma. Pokazalo se bo znova, kar trdim že dolga leta: komunistični sistem še ni dozorel, da bi prenesel federativno ureditev javne uprave. V komunizmu mora biti vsa oblast koncentrirana na enem mestu, drugače sistem ne more niti slabo funkcionirati. S samim sporazumevanjem ne prideš daleč niti v navadni vrsti komunizma, kaj šele v federalni.

Zato titovcem ne bo preostalo drugega, ko da bodo krpali naprej z istim negativnim uspehom kot do sedaj. Reševala jih bo samo inflacija. Zgodovina nastajanja letošnje petletke bo pa samo dodaten dokaz, da komunističnega gospodarstva s federalno idejo ne more spraviti na noge. Nobeni slavošpevi samoupravnemu socializmu tega ne bodo mogli zamegliti. Vsakokratne konfliktne situacije bodo zmeraj močnejše od komunistične dobre volje. Še manj bodo mogli obvladati posledice konfliktnih položajev razni sporazumi na katerikoli ravni. Tudi to ne bo ničesar spremenilo.

Če se hočejo titovci zmazati iz sedanjih težav v zakonodajni politiki, jim preostane le ena pot: podreti sedanjí zakonodajni mehanizem in na njegovo mesto postaviti novega. Samo tovariš Kardelj ne sme biti pri tem delu zaposlen. Drugače bo zopet polomija.

BESEDA IZ NARODA

Piknik Slovenskih narodnih domov

CLEVELAND, O. — Federacija Slov. nar. domov priredi izlet 4. julija na izletniško prostore Ameriške dobrodelne zveze v Leroy Township, južno od Painesville. Iz Clevelanda je najboljši priporočljiva državna cesta 90 do Exit 60 Vrooman Rd., po isti do križišča petih cest, kjer zavijete na levo Leroy Center Rd. do Kniffen Rd., na desno je Park ADZ (AMLA).

Vstopnina bo jako nizka, za vse enako, člani Zveze ali nečlani, otroci pod 14. letom vstopnine prosti.

Posetnikom bodo na razpolago okusna jedila, pripravljena po dobrih kuharicah. Za poplakanitev teh dobrot bo postrežba v dobrih rokah.

Plesalčjim bo igral Ronnie Slogar orkester.

V parku so razne priprave za zabavo mlajših in starejših.

Vljudno vabljeni v imenu federacije S. N. Domov.

Joseph Trebec

Glas clev. delavcev št. 9 ADZ

CLEVELAND, O. — Sporocam, da ne bo seje v mesecu juliju. Prihodnja seja bo v nedeljo, 2. avgusta, v navadnih prostorih. Tajnik Andy Campa pa bo pobiral mesečno članarino 24. julija v spodnji dvorani SND. Članstvo naprosamo, da pride tedaj gotovo poravnat svoje obveznosti.

Naznanjam dalje veselo in važno vest, da bo naše društvo priredilo velik piknik v nedeljo, 28. junija, v krasnem ADZ parku v LEROY, O. Vabimo vse člane našega društva, kakor tudi podružnic in splošno vse občinstvo.

Odbor se pripravlja, da bo postregel vsem lačnim, žejnim in tistim, kateri radi plešejo. Godba bo izvrstna, pa bomo tudi domače zapeli, da se bo "bajta tresla". Upam, da se vidimo v nedeljo, 28. t. m.

Tisti, ki ne vedo za pot na ADZ prostore, lahko dobe brezplačno kazipot v glavnem uradu Ameriške dobrodelne zveze.

Pozdravljeni in na videnje! Louis Erste, poročevalac

Petnajstkrat več

HOLLYWOOD, Calif. — Za eno minuto televizijskega filma je potrebno najmanj 15 minut snemanja.

"Spominska akademija"

CLEVELAND, O. — Spominska akademija v počastitev slovenskih mož in fantov, mater in otrok, padlih v komunistični revoluciji, katero je bilo pripravilo clevelandsko Društvo slovenskih protikomunističnih borev v soboto, 6. junija t.l., zvečer v cerkveni dvorani pri Sv. Vidu, spada brezdvomno med najmočnejše prireditve v zadnji polovici letošnjih kulturnih prosvetnih dejavnosti v našem mestu. Bila je vsebinsko dobro prireditev, ki je bila do potankosti izdelana. Veliko je pripomogla k njenemu uspehu tudi učinkovita svetlobna spremljava posebnih vajinih delov. In to zadnje je bilo sad znanja in močnega občutja g. Mira Odarja.

Sedaj je sledila vrsta domovinskih slik in slik pomembnejših dogodkov iz našega življenja v zdomstvu kakor tudi pred tem v begunstvu. Slike je prikazoval in tudi na kratko razlagal g. Stefan Vesel, ki lastuje danes med nami najdražji naš fotografski slikovni zaklad. Za čase, ki pridejo, bo njegova zakladnica izrednega pomena.

Posamezne točke sporeda so spremljali kratki pesemski in tudi drugačni vločki mladim in odraslim. Med njimi je bil najmočnejši recitacijski odlomek iz dr. Tinetove Debeljakove Črne maše "Pohod mrtvih". G. Jože Likozar, ki je znan kot eden a j o d ličnejših tukajšnjih recitatorjev, je bil temu delu neverjetno kos.

V vseslovansko himno "Hej Slovani" je bila akademija zaključena. Pela jo je z navdušenjem vsa dvorana. Ves večer ni bilo nobenega ploskanja, pa tudi nobenega nemira, čeprav je akademija trajala nepretrgoma uro in pol.

Akademija je bila tako najlepši uvod v drugodnevno cerkveno proslavo 25-letnice naše narodne tragedije pred lurško votlino na Providence Hts. na Chardon cesti. Prisrčna hvala vsem, ki so pri akademiji pomagali in sodelovali!

J. S.

Zmaga presv. Srca

KANSAS CITY, Kans. — Vse leto sem kašljala in posedala ob sobotah v zdravnikovi čakalnici. Jemala sem sladka rdeča zdravila, ki niso nič pomagala. Ko sem pa na Spominski dan videla pordečo rožo na žepnem robcu, me je pa postalo strah. Šla sem se isti dan k drugemu zdravniku. Takoj je ugotovil jetiko na obeh pljučih.

"Ali je še kaj upanja, da o-zdravim?" sem prošeče pogledala zdravnika.

"Ne morem reči z gotovostjo. Takoj morate v sanatorij. Tam vam bodo povedali," je bil njegov odgovor.

"Ne smete več k otrokom, da jih ne okužite," je še dodal.

Težko je bilo zapustiti Sv. Družino in naše dobre Belokranjce v Kansas City. Radi smo

Ameriška Domovina v prvem tednu julija zaradi počitnic osebja ne bo izšla

Kot v preteklih letih tudi letos v prvem tednu julija Ameriška Domovina ne bo izšla, ker bo celotno osebje v uredništvu, upravi in tiskarni na počitnicah. Naročnike in čitatelje lista prosimo za razumevanje, ker uslužbenstvo drugače ne more do nujno potrebnih počitnic. Število osebja je premajhno, da bi moglo postopno na počitnice.

Vse tajnike in poročevalce društev prosimo, naj svoje objave za čas, ko list ne bo izšel, pošljejo preje, da jih bo mogoče še o praviem času objaviti. Lista ne bo v tednu od 29. junija do 6. julija.

se imeli vsa štiri leta. Kaj bo z menoj, me je skrbelo... Treba se je bilo vdati v voljo božjo... in ne izgubiti poguma... ker mladost marsikaj prenese, česar starost ne more...

V sanatoriju za jetične v Springfieldu, Mo., ki ga vodijo nemške sestre franciškanke, sem se kmalu udomčila. Bile so tako dobre, da so mi dale dve sobici, v katerih je navadno stanoval duhovnik-bolnik. Ker je gospod toliko okrevljal, da ni imel več bacilov, je smel domov "na počitnice", a se je nameraval vrniti v jeseni. Bil je vesel, da mu bom čuvala stanovanje, ki je bilo v pritličju na moškem oddelku.

Zraven teh sobic so bile na eni strani kopalnice, na drugi strani pa sobica za umirajoče. Bolniki so se je bali kot hudobec križa. Vedeli so, da kogar tja zapeljejo, ga iz nje odpelje pogrebnik. Preko širokega hodnika je bila pa velika dvorana s posteljami. Pacienti so vedno imeli vsa okna odprta na vseh treh straneh — zraka toliko kot zunaj.

Kakor hitro sem se privadila življenju v sanatoriju in se sprijateljila s sestrami strežnicami, smo včasih, kadar so imele malo več časa, zašle v razgovor. Sestra Luka mi je povedala, da je med pacienti v dvorani nasprotni moje sobe tudi moj rojak Mr. Robnik. Prosila me je, da ga tuptam obiščem in mu rečem kako dobro besedo. Hvalila ga je, da je izredno potrpežljiv; nobenih sitnosti ni bilo z njim. Zelo dober človek — nesebičen. Revedu so bili dnevi šteti, a o prejemom zakramentov ni hotel niti slišati, čeprav mu zdravnik ni dajal kakih upov. Naravnost mi je povedal, naj uredi svoje zadeve, če jih še ni. Bolniški kaplan ga je vsak dan obiskal; govorila sta o vsem mogočem, a kakor hitro je hotel duhovnik obrniti pogovor na večnostne vrednote, na prejem sv. zakramentov, ga je Robnik prekinil, češ, da je utrujen. Sestre so tuptam vrgle kako besedo, ki bi ga naj opozorila, naj poskrbi za svojo dušo, ker nima več časa na pretek... da se bo ura njegovega življenja kmalu ustavila... Smejal se je, češ, saj ni tako zelo slab.

Neko popoldne sem se opogumila in šla k "sosedom" v vas. Sestra mi je predstavila Mr. Robnika in odšla. Sedla sem na stol ob postelji. Povedala sem mu, kdo sem, od kod itd. Nato je bila vrsta na Robniku. Prišel je za delom v Ameriko, še mlad. Zibelka mu je tekla v Mozirju, v lepi Savinjski dolini. Delal je v rudniku, dobro zaslužil. Poročil se ni. Stanoval je pri raznih družinah, dokler se ga ni lotila jetika. Bil je že drugo leto v sanatoriju. Da bi mi hotel kaj povedati o svojem verskem življenju, ni bilo upanja. Najbrž se je versko zanemarljivo, kot je to bila usoda tistih Slovencev, ki so se naselili med tuje. Od začetka so hodili v kako cerkev, a ker niso razumeli jezika, so se počasi od-tujili Bogu in veri. Ko so prišli v Ameriko slovenski duhovniki, so se razmere zboljšale. Slovenci so ustanavljali svoje župnije, zidali cerkve in šole. Slovenski duhovniki so bili res pravi misijonarji in naše sestre, ki so jim l. 1909 prišle pomagat, v pravem pomenu besede, misijonarke. Kjer je bila slovenska župnija s

šolo, je versko življenje cvetelo. Škoda, da je bila slovenska župnija v Springfieldu tako pozno ustanovljena — vsaj za Mr. Robnika prepozno. Val brezverstva ga je že predalec zanesel od Petrove ladje. Vsekakor pa je moral iskrica vere le še malo tleti pod pepelom, a veri sovražni časopisi ji niso dali priložnosti, da bi zopet vzplamela v ogenj...

Dolgo sva se pogovarjala z Mr. Robnikom. Poslovila sem se šele, ko so strežnice začele raznašati večerjo. Bolnik me je povabil, naj še pridem in mu dam priložnosti govoriti slovensko.

Večkrat sem ga obiskala. Vsakokrat sem prosila Boga, naj položi na moj jezik besede, ki bi našle pot do Robnikovega srca. A je bil mož silno čuječ, zelo bistroumen. Ni si dal blizu. Takoj je zavoהל nevarnost in se zabarikadiriral v svojo brezversko trdnjavo in spretno odbil prvi napad na njo. Izgubljala sem pogum... Kako naj jaz, uboga reva, ki sem bila vajena samo nedolžnih otrok, najdem pot do zakrnjenega srca? Saj še g. kaplan in g. Mažir, vojaški kurat in tedanji župnik v Springfieldu, ki sta bila vendar veterana v spreobračanju grešnikov, nista nič dosegla pri njem.

G. Mažirja — slovenski starejši duhovniki se ga gotovo spominjajo — so sestre poklicale k Mr. Robniku — skrivoma seveda. Ko ni nič opravil pri bolniku, je prišel še k meni — njegovih obiskov sem se vedno veselila. Bil je ves potr.

"Zopet ena duša, ki visi nad prepadom, a se ne da rešiti. In koliko je takih primerov," je dejal, ko je sedel v naslonjaču.

Ni mi bilo treba praviti, o kom govori. Saj sem vedela. Pripovedovala sem mu o svojih brezuspešnih obiskih. To zakrnjeno srce more zmagati samo Bog s svojo milostjo. Mi moremo samo moliti zanj in mu je izprostiti," je dejal g. Mažir, ko se je poslavljala.

Naslednji dan sem se zopet napotila k "sosedom". Sestro Luko, ki je nekaj pospravljala pri bolnikih, sva govorili o Robniku v nemščini, da ne bi on in drugi bolniki razumeli. Pomilovali sva ga, kako ga je škoda, ker je drugače tako dober človek, a se brani nebes in sili v nesrečno večnost. Sestra je dejala, da vse njene sestre molijo zanj, da bi se vsaj spovedal pred smrtjo. Mr. Robnik pa v smeh! Spogledali sva se...

Zakaj se ravno zame tako brigate?" vzklikne v lepi nemščini. Poglejte druge to okrog! Vsi so na tem, z menoj vred, da kmalu umrjejo. Pa jih kar pri miru pustite! Zakaj toliko pozornosti ravno meni?"

"Zato, Mr. Robnik, ker drugi bolniki so drugih ver. Če umrjejo zvesti svoji veri, bodo šli v nebesa. Vi ste pa katoličan. Vzgojila vas je verna mati. Poučeni ste bili o svoji veri; preželi ste gotovo sv. zakramente. Živeti bi bili morali po svoji veri. Če niste, se morate očistiti v spovedi. Vsak katoličan mora prejeti sv. zakramente, če more, preden umrje. Vi imate priložnost, pa jo zavračate. Če imate še mater, jo bo strašno zadelo, da je umrl njen sin kot brezverec." Jok mi je silil v besede in zbežala sem iz sobe, da ne bi bolniki videli mojih solz, ki jih

(Dalje na 3. strani)

ZADNJA PRAVDA

J. S. BAAR

Adam se je potolažil. Razložil in pojasnil je vse to pri Krejševih, kamor je hodil po poroki sleherni večer spat, ko so mu očitali, zakaj pusti Dodličko tako goniti, zakaj se zanjo ne potegne... Tudi mlada žena je pripoznavala, pa je vendar doživljala trenutke, ko je legala žalost na njeno dušo in ko se je morala zjokati v kakem kotičku ali otožno zapeti kakor v kletki ujeta tičica. Tudi v tem hipu, ko so se beli, obtesani krovi zalesketali v zarji zahajajočega solnca, ko je zasumela nad njenim bodočim domovjem zelena smrečica, se je spomnila na drugo prav tako vitko in visoko temreko, ki bi presegla celo te lemeze tam gori, spomnila se je "mlaja", ki ga ji je bil še lansko leto skrivaj postavil Adam pod okno. Vidi sloko deblo tako olupljeno, da se beli les, kakor bi se vila po "mlaju" navzgor dva trakova — bel in zelen —; vidi "mlaj" z obsekanimi vejami in vršičkom; celo vršiček vidi; ozaljšan je s pestrimi trakovi in pirhi, in pod vršičkom se ziblje in krog debela v sredini se suče na vrvicah obešen zelen venec. Zal je deklici brezskrbnih dekliških časov. Privrela ji je nenadoma solzica v oči...

Martinova Manca ni bila niti za polovico tako čustvena kakor Dodlička. Njeno srce je bilo morda v svojem jedru dobro, toda bilo je negojeno, zanemarjeno. Ni se bilo razvilo v njej, kar je nečnejšega. Zato je prišla Manca ie po svoji moči, po vitki postavi in svojem zdravem, bujnem telesu. Od mladosti je bila vajena kmetkega dela in je znala delati kot konj. Tudi sedaj se ni pritoževala zaradi dela samega. Rada pa je pozabljala in včasih celo naglas, da se mora ubijati in skrbeti za druge, da mora pomagati zidati nekaj, kar ne bo njihovo, kjer se bodo drugi šopirili in kjer bodo ukazovali drugi. Na ta način je sadila trpkost tudi v Martinovo srce, da se je polagoma tudi on nagibal na ženino stran in je tudi njemu postajalo zoprno vsako delo pri novi stavbi.

Enkrat, dvakrat je oče preslišal njiju nevoljo in se delal, kakor bi ne bil slišal, toda ko sta se že v tretji pritoževala in topot precej glasno, nalašč, kakor se je zdelo Porazilu, da bi Adam slišal, takrat je zaropotal: "Da vaju usta ne bole, da tako tjavendan govorita! Doslej sem še jaz gospodar, jaz ukazujem in bom dal novo hišo, komur bom hotel. Kaj pa vesta, da sama zase ne delata in se Adam z ženo ubija za vaju! Sramotno je vsako očitjanje! Manca, ti si lakomna, kakor se mi zdi. Le zapomni si: Lakomnost je hudičeva vaba!"

Te besede je govoril naglas, resno in strogo. Zile na čelu so mu pri tem nabrekle in niso dolgo splahnile. Misli je namreč še ves čas na Manco in Dodličko. In glej, čimdalje je primerjal nevesti, tembolni mu je ugajala Adamova žena, tista, o kateri je vedno pravil, da ni prida ženska, da je preslabotna za kmeta, da ne more ničesar dvigniti, ne odsekati, da ima mehke gosposke ročice, ki bodo slabe za koso in cepec. Njegovo srce se je odvrčalo sicer počasi toda gotovo od Mance, katero je poprej povzdigoval radi njene moči in jo spoštoval kot neugnano delavko, ko se je postavila v vrsti koscev, na podu in na njivi kakor vsak moški. Branil se je teh čustev in modroval, češ: "Martin je vendar bolje izbral, Manca je ženska-grča, ki pazi na vsak vinar in ne izbira pri hrani. Adamova je slabša, je sladkosnedna kot koza, vsaka jed ji ne gre, rajši položi žlico in

je lačna, nego bo goljufala želodec. Pa še nečimerna je, vedno počesana in polikana kakor za ples."

Kadar je kmet pogledal Manco v modrem krilu, z ruto, katero je samo površno zavezala, v prepoteni srajci brez jopice, in se mu je potem prikazala na dvorišču drobna postavica Dodličina, takoj je vnovič čutil, da je in da bo Dodlička boljša žena, četudi slabša gospodinja. "Pregradi ti jih moram," je sklepal v takih trenutkih, "sicer ne bo prida. Fanta sta dobrega srca in bi se že razumela, toda ženski, voda in ogenj, se ne bosta mogli." In dokler je imel še rokodelce v hiši, je pripeljal iz gozda kole in z žage latve za pregrajo, potegnil vrvice, še enkrat zmeril dvorišče in prešel na korake, temeljito preračunal, če bo tudi za voz dovolj prostora. Ko se je prepričal, da voz — visoke lestve široko naložene z žitnimi snopi — lahko pelje in varno zavije v kolnico in na pod ter obrne, je začel delati pregrajo.

"Tega bi ne bilo treba," sta prigovala očetu sinova, "saj sva vendar brata; razumela se bova, odnehavala in popuščala drug drugemu, kadar bo treba." "Je že res, da sta brata, toda vajini ženi nista sestri. Vsaka je iz drugega lesa; in ta pregraja nima namena, biti na potu vajini bratovski ljubezni, ampak bo štala zato, da je ne prelezejo ne ene, ne z druge strani srd, jeza, spori, prepripi, sovraštvo in še druge nemarnije. Zato pa le pomagajta, postavili bomo pregrajo, da bo tu štala, ko mene ne bo več med vami — namesto mene."

Na obeh straneh pregraje je zasadil celo dve vrsti dreves, po za tri sežnje narazen po vsej dolžini izmenoma — jablane in češplje. Na vse je mislil, o vsem preudarjal; samih skrbi lostikrat ni mogel spati, ker se je bal, da ne bi na kaj pozabil: na svidnjak kurnik, kamnite žlebove, na ključavnice in ključee, na nove meje med njivami in odtoke na travnikih, in da bi bilo vse o pravem času gotovo in skončano. Košnja se bliža, pravi diši ves kraj. Kamor oko pogleda, se črnika zvečer in zjutraj, preden je solnce popilo roso, kopica pri kopici na pokosenih travnikih. Pozno v noč odmeva po vsem Klenči ropot kladiv, kosci si za drugo jutro klepljejo kose, s šopkom kumina se vračajo ženske in otroci zvečer s travnikov in za njimi se zibljejo v prazne skednje visoko naloženi vozovi s širokimi boki in pritegnjenimi žrdmi. Pri Porazilovih kosijo in sušijo skupaj kakor poprej, vozijo pa že razdeljeno; z enim vozom peljejo v stari, z drugim v novi skedenj, in gospodar natančno pazi, da ne bo na nobenem niti za ščepec sena več. Pravično deli dobro in slabo krmo, dolgo in kratko seno. Hvali Manco, kako čisto kosi in ne pušča za seboj griv, graja Dodličko, katero uči nasajati koso in jo brusiti, da ji ne bo treba vedno tekati za Adamom. Tako mineva čas.

Porazil šteje dneve do svojega godu — do svetega Jakoba, ko žito šele dozoreva, šteje pa tudi glave živine, šteje pluge in brane, vozove in kose, motike in sekire, sploh vse, kar ima. Preštevava in v duhu deli v dve pravični polovici.

(Dalje prihodnjiljš)

Visoko zasidrane

DENVER, Colo. — Lastniki jadrnic na Grand Lake v Koloradu trdijo, da so njihove jadrnice v Združenih državah zasidrane najvišje — 8,369 čevljev nad gladino morja.

ZMAGA PRESV. SRCA

(Nadaljevanje s 2. strani)

nisem mogla skriti. Ne vem, kaj je še s. Luka povedala Robniku po mojem begu.

Tri dni po tistem pride s. Luka z razžarjenim obrazom k meni: "Uganite, veselo novico!" je bil njen jutranji pozdrav. Ugibal sem, a nisem prave zadela. "Saj vidim, da ne boste nikoli uganili," pravi.

Mr. Robnik je danes zgodaj zjutraj prejel vse zakramente za umirajoče!"

Kar vrglo me je pokonci! "Ali je mogoče? To je vendar pravi čudež!" sem vsa srečna vzkliknila.

Najlepše je pa to, da je sam prosil za duhovnika," se je radostno smehljala s. Luka.

"Kako čudovita so božja pota! Kdo jih more razumeti?" sem predla svoje misli.

"Kaj pa je vendar privedlo do tega, da je tako temeljito spremenil svoje mnenje. Vam je povedal?"

"Nič ni povedal, saj niti sam ne ve. Ker se je že res mudilo, smo začele s sosestrami devet-dnevnic k presv. Srcu Jezusovemu. Ko sem mu menjala rjuhe, sem skrivoma pripela na žimnico pod blazino "badge" (ščit) Srca Jezusovega. In Bog je uslišal naše molitve. Tudi drugi katoliški bolniki so molili zanj. Bolnik se ni mogel več ustavljati delovanju božje milosti, ki je lila nanj iz Presv. Srca. Presveto Srce je zmagovalo..."

Obiskala sem Mr. Robnika — bil je že v sobi za umirajoče. Sam? — Ne, z njim je bil njegov odrešenik. Na mizici poleg postelje je bil križ, zraven posodica z blagoslovljeno vodo. Častitala sem mu, da je zdaj tako lepo pripravljen za odhod v nebesa, kadar ga bo Bog poklical. In kako nas vse veseli, da je našel srčni mir in dušno srečo. Smehljaj se je.

Ponoči me je zbudil ropot na hodniku. Slišala sem, da so nekaj peljali mimo mojih vrat. Ker sem škripanje začasne krste spletno iz trt, s katero pride pogrebnik po truplo, že poznala, sem takoj vedela, da peljejo Mr. Robnika.

"Bog mu daj večni mir in pokoj in večna luč naj mu sveti!" — in sem zopet zaspala.

Ko mi je prinesla s. Luka zajtrk, me je vprašala, če vem, kdo je umrl ponoči.

"O, to pa lahko uganem," sem odvrnila. "Ni mogel biti nihče drugi, kot Mr. Robnik."

Sr. M. Lavoslava

"Iz sončne Zambije"

LUSAKA, Zamb. — Eden od perečih problemov v Zambiji kot tudi v drugih deželah v razvoju — je podhranjenost, nezadostna ali enostranska prehrana. Kakor veste iz naših dopisov, imamo v Zambiji le dve letni dobi: suho in deževno. Suha doba se prične v aprilu in traja do konca oktobra ali še dalje. Ves ta čas ni niti kapljice dežja. Zemlja je izsušena. V krajih, kjer je na razpolago voda, je bolje; kjer pa je ni, je življenje res težko. Mnogim hrana zmanjka ali pa je imajo le toliko, da se preživijo. Prav poseben problem je enolična hrana, v kateri ni dovolj proteinov in vitaminov. Zaradi nezadostne hrane in še bolj zaradi enolične hrane mnogo otrok zboli, mnogi tudi umrjejo. Iz statistik je razvidno, da v Zambiji umrjejo štirje izmed desetih otrok še predno dosežejo peto leto starosti.

Kako Zambija rešuje problem podhranjenosti? Vladne, verske in socialne ustanove se trudijo, da v tečajih in krožkih poučujejo matere o pravilni negi otrok. V šolah imajo deklice poseben predmet: pouk v gospodinjstvu.

V borbi proti podhranjenosti je posebej znamenita organizacija "Lusaka Nutrition Group". Začel jo je pred dvema leti anglikanski duhovnik p. Dill. Organizacija odpira male prodajalne, kjer prostovoljci prodajajo po nizki ceni najbolj potrebno proteinsko hrano. V Lusaki ima ta skupina okrog 300 prostovoljcev in več desetih prodajaln. Eden od prvih takšnih centrov je bil odprt v skladišču našega župnišča v Matero, kjer kuhar vsak dan prodaja suhe ribe, fižol, jajca, olje, mleko v prahu, sadje itd.

"Lusaka Nutrition Group" je 31. maja organizirala posebno domiselno akcijo za finančno podporo borbi proti podhranjenosti. Priredili so poseben pohod po mestnih ulicah, in to po 16 kilometrov dolgi poti. Vsak, ki je sodeloval, je najprej obiskal prijatelje ali predstavnike tvrdk in se z njimi sporazumel, koliko bodo prispevali v denarju za

vsak kilometer, ki ga bo prehodil. Tako zbrana vsota gre v fond za borbo proti podhranjenosti, posebej še za odpiranje novih centrov. Kot lansko leto, se je tudi letos pohoda udeležil državni predsednik dr. Kaunda, spremljala pa ga je tudi skupina ministrov. Med udeleženci pohoda so bili tudi p. Kokalj, Kristina Mlakar in Zinka Herzog.

P. Tomažin v misijonu Katondwe redno pomaga vaščanom v oddaljenih vaseh s tem, da jim dovaža hrano s svojim kamijonom. Tudi p. Cindori v mestu Mumbwa sodeluje s tamkajšnjim centrom za boljšo prehrano.

O. Jože Kokalj, D.J.
P. O. Box 3243
Lusaka, Zambia, Africa

Penn Central šla v konkurz!

NEW YORK, N.Y. — V nedeljo je bil črni dan za ameriški železniški promet. Največja naša sedanja železniška družba Pen Central je šla v konkurz. Ko je bila še aktivna, je njeno premoženje znašalo nad \$6,5 milijonov, pa ji sedaj vendar ni hotel nihče posojati denarja. Nixonova administracija je sicer hotela železnici dati jamstvo za posojilo \$200 milijonov, a je bil Kongres proti.

To je prvi veliki konkurz v zadnjih letih, ki bo imel močne posledice na naše gospodarstvo. Likvidacija premoženja družbe bo pa trajala dolgo, ako se ne ustanovi novo podjetje, ki bi prevzelo aktiva po sedanji vrednosti, dočim bi upniki morali nositi samo svoje izgube. Ta konkurz bo postavil v slabo luč tudi mnoge druge železnice, ki se bodo sedaj še težje borile za obstoj, kot so se do sedaj. V težen položaj bodop prišle tudi železniške unije, kajti konkurzni red ne daje nobenih prednosti njihovim članom, kadar se ugotavlja vrstni red izplačil prisojenih terjatev.

Scotland Yard v zadregi

LONDON, Ang. — Dietrich Weidemann, mornar iz Zapadne Nemčije, je slavnemu Scotland Yardu (angleški FBI) zagodel nerodno prigodbico. Vlomil je v stanovanje angleškega ministrskega predsednika na 10 Downing Street in se tam pogostil z

njegovim žganjem in cigarami. Poškod sicer ni napravil velike, a organi Scotland Yarde, ki so varovali stanovanje ministrskega predsednika, so najbrž imeli rdeče obraze, ker jih je navadni tuji mornar otročje prevaril.

Weidemann je bil obsojen na 120 dolarjev globe in izgnan iz Anglije.

Posvet kor. Slovencev in gradiščanskih Hrvatov

DUNAJ, Avstr. — V nedeljo, 14. t. m., so se sestali v Brucku na Muri na Zg. Stajerskem na posvet o pomembnih medsebojnih vprašanjih zastopniki Narodnega sveta koroških Slovencev in zastopniki Zveze slovenskih organizacij na Koroškem z zastopniki gradiščanskih Hrvatov. Pri pretresu vseh perečih vprašanj obeh narodnostnih skupin so dosegli popolno soglasje in se že tudi dogovorili o ustreznih korakih za doseg svojih pravic, ki so jim zagotovljene po avstrijski ustavi in po avstrijskih državnih pogodbah. Obenem so se tudi dogovorili glede svojih rednih skupnih posvetovanj v prihodnje.

Predsednik Avstrije potuje

DUNAJ, Avstr. — Komaj je dobro prišel avstrijski državni predsednik Franz Jonas iz Belgije domov, se je že podal na nov uradni obisk, tokrat v Bolgarijo, kamor je prispel 10. t. m. in je potem njegov obisk v Bolgariji trajal do 15. t. m. Bil je to prvi obisk kakega avstrijskega državnega poglavarja v Bolgariji. Takoj po obisku v Bolgariji pa se je podal avstrijski državni poglavar na 4-dnevni uradni obisk v sosednjo Madžarsko. Dne 18. t. m. se je predsednik Jonas vrnil na Dunaj.

Velike sile naj delajo za svetovni mir

NEW YORK, N.Y. — Generalni tajnik Združenih narodov U Thant je na UNO konferenci govoril 1,500 delegatom 100 raz-

govoril 1,500 delegatom 100 raz-

V blag spomin
SEDEMNAJSTE OBLETNICE
SMRTI LJUBLJENE
SOPROGE IN DOBRE
MATERE

Frances Hegler

ki nas je za vedno zapustila

24. junija 1953

Kako smo radi skup prišli, pri naši dobri mami. Zdal pa žalostni smo vsi, ker mamice več med nami ni.

Počivaj mirno, mamica, in Bog plačilo naj Ti da. Saj bomo zopet se sešli, v raju tam — nad zvezdami!

Zalujoči ostali:

LOUIS, sopro
LOUIS, JOSEPH, JOHN in
TONY, sinovi
FAYE por. POLLOCK, MARY
in GENEVIEVE DRENK
hčerke

Cleveland, O., 24. junija 1970.

ličnih narodov. Pozval je vse svetovne velike sile — vključno organi Scotland Yarde, ki so rdečo Kitajsko —, da bi se naj redno sestajale na kakšnem nevtralnem ozemlju, si skupno prizadevale ohraniti svetovni mir, da se prepreči uničenje človeštva.

Bivši angleški ministrski predsednik ima pa res smolo

LONDON, Ang. — Wilsona je konservativna zmaga dejansko vrgla na cesto. Bil je hišni lastnik, imel je torej rezervno streho nad seboj. Pa je hišo prodal, razlogi za prodajo niso znani. Da se ne bo znašel na cesti, mu je njegov naslednik Heath dal prenočišče za silo v Checkers, kjer ima svojo počitniško hišo.

Zagovoril ga je

Kurnik ni dosti dal na Smolčevo prebrisanost. Dostikrat mu je zastavil kakšno računsko uganko, ki se ni dala rešiti, in to le zato, da bi se iz njega ponorčeval, ko bi kaj neumnega znil. Toda Smolec ni bil tako neumen, kakor si je Kurnik mislil.

Nekoč ga je Kurnik vprašal: "Če je ta soba štiri metre dolga in tri široka in in če nosim en meter in dvajset centimetrov dolge progaste hlače, — koliko sem potem star?"

Smolec nekaj časa premišlja, potem pa pravi:

"Štiri in štirideset let!"

"Prav, Smolec, prav! Kako si pa to izračunal?"

Pa odvrne Smolec: "Pri nas doma imamo na pol prismojenega hlapca, ki je v dvaindvajsetem letu..."

MALI OGLASI

Slovenski starejši
moški dobi stanovanje z starejšim moškim da si delita stanovanje, privatna soba z air conditioner. Kličite 281-5435. (124)

V najem
Oddamo 5 sob zgoraj, plinski furnez, garaža, na E. 74 St. Kličite 944-7175. (125)

Soba ali stanovanje
Zenska srednje starosti, ki dela pri Goodwill Industries na E. 70 St., bi radi dobila sobo ali "Efficiency apartment" v tej bližini. Kličite Mrs. Klein od 8. do 5. ure 431-8300. (126)

V najem
hiša za eno družino, dve spalnice, na E. 146 in Lake Shore Blvd. Nobene živali. \$95.00 na mesec. Kličite 729-1155. (x)

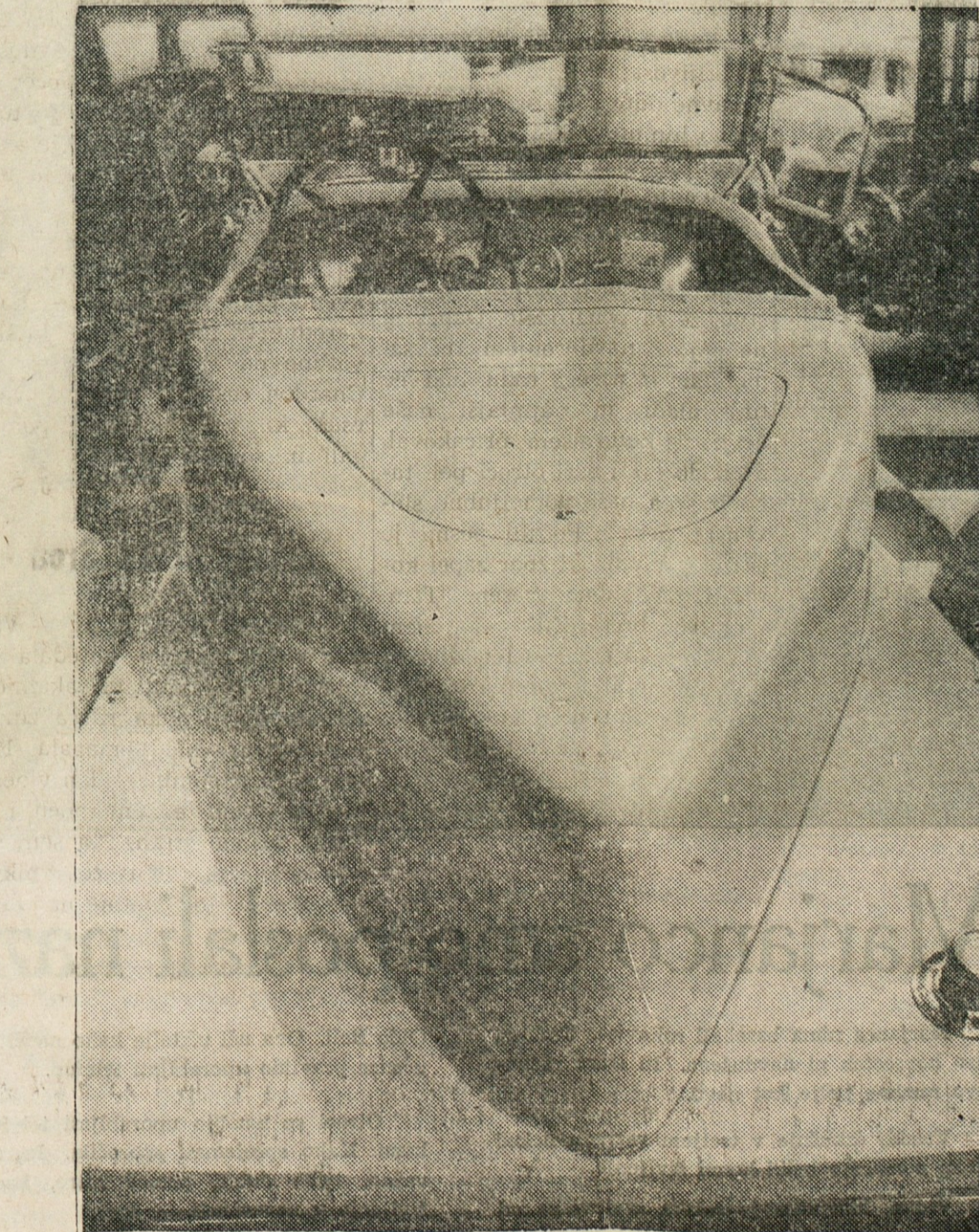
Spalna soba
Opremljena soba za mlajšega moškega se odda na 6916 Hecker Ave. UT 1-3955. (124)

Išče sobo
Miren moški, srednjih let, išče opremljeno sobo pri vdovi. Pišite na naslov: V.M.J. 6428 St. Clair Ave. Cleveland, O. 44103. —(126)

Naprodaj
hiša za dve družini, 4-4, prijazno. Polna klet, na 1057 E. 72 St. Kličite 391-8912 po 5. uri zv. (132)

Zidano poslopje naprodaj
Sest stanovanj, zelo čisto in v dobrem stanju. Velik lot, 5 garaž; v bližini St. Joseph High School. ANTHONY J. PIRC, Broker KE 1-4347 —(126)

Hiša naprodaj
Euclid Chardon Hill okolica, zidan bungalow, 2 spalnice, na pol zgotovljeno zgoraj, predeljena klet, garaža, velik lot, sadna drevesa, grozdje. Kličite KE 1-2342. —(126)

AVTO S "COLNATIM REPOM" — Dvosedezni Stutz Black Hawk Speedster, letnik 1928 BB, SV-16, je zaradi svoje nenavadne oblike dobil ime avto s "colnatim repom".

LUIS COLOMA:

MALENKOSTI

Župnik se je trudil, da bi po pravil to napačno novico, ki jo je rodilo popolnoma neumestno in nerodno sočutje. Treba je bilo povedati resnico. Bal se je župnik tega trenutka in ni prav vedel ne kam ne kod — — —

Tiho je sprejela silni udarec — Glava se ji je nagnila, stopila je korak nazaj, stresla se je in je padla v naslonjač, srce ji je zastalo, prsa niso več dahnila. Z glavo je zmajevala in gibala z ustnicami kakor bi se ji bilo zmešalo... Pritisnila si je obe roki k srcu, kjer je čutila, kot bi ji bilo nekaj umrlo, kjer je čutila nekaj mrzlega, strašnega.

Tako prihaja smrt — — — Župnik je jokal kakor otrok. Tolazil jo je. Poslušala ga je z odprtimi, suhihmi očmi. Otroci so plakali in so se oklepali njenih rok.

Ko je začutila ob sebi te tri mehke glavice, takrat se je zbudilo njeno materino srce, iz prsi se ji je izvil silen vzdih in njena bol je našla izhod, uteho, tolažbo — solze.

Vsa vas je tugovala in jokala z njo, nihče si ni upal ji poročati o pretresljivih podrobnostih žalostnega dogodka.

Cez tridni je prišlo pismo Currite.

Bistro materino oko je bralo v njem marsikaj in zaslutila je uboga žena, kaj se je pravzaprav zgodilo.

Ni tožila, ni odprla usten, blelih od dušne boli in jeze, raztrgala je bančno pobotnico, dela kosce s pismom nazaj v zavitek in je vse skupaj poslala na Curriti. V odgovor ni zapislala niti besedice.

Currita se je zavzela, ko je prejela ta čudni odgovor. Zopet je skomignila z rameni.

"Čudna, nenavadna ženska! In s kako fino rahločutnostjo sem hotela vse poravnati..."

In globoko se je zamislila...

Kaj naj počne s temi 15.000 durov, ki jih je hotela darovati tej ženi, dasi so bili itak njena last? Vest ji je vendarle branila, da bi jih obdržala zase. Ali bi jih porabila za kako dobro delo? Prišla ji je misel, da bi priredila velik ples, sijajno, razkošno veselico v prid siromakom. Pa pozno v letu je že bilo in ni bil več čas za take prireditve. Zdelo se ji je tudi že na plesu pri markizu Butronu, da so bili gostje takih zabav že siti. Sama tudi ni imela časa, pripravljati se je bilo treba za potovanje v Belgijo.

Šinilo ji je v glavo, da bi denar poklonila svetemu Očetu v dar. Koj je bila navdušena za to misel. Na ta način bi si umirila

vest, pa tudi ustregla svoji časti-željnosti. Že je videla v duhu, kako hvalijo in slaviyo vsi evropski listi pobožno radodarnost velejasne senore kondese de Alborno...

Tisti večer je prihitela k njej Marija de Valdivieso, vsa vesela in živahna. Bilo je že ob devetih. Na vsak način in brez odloga, tako je začela siliti, mora Currita danes z njo v gledališče. Gostuje miss Jesup, slavna pevka, hčerka nekega yankeea. Paquo Velez da ji je pravil.

"Pretekli ponedeljek, tisti dan, ko je umrl Velarde, je pela finale iz opere Cerenentola. V svojem življenju nisem slišala kaj takega. Dosegla bo sijajen uspeh. Torej hitro se obleci in pojdeve. Nočem zamuditi končne arije v prvem dejanju."

Currita je bila slabe volje. "Aj, ne ne. Nimam nobenega veselja..."

"Ampak, dragica! Ali se boš dala živo zakopati? Že tri dni nisi šla iz hiše!"

"In povrh — saj veš — žalujem!"

"Beži, beži, saj žaluješ že peti dan. Kako dolgo pa še misliš žalovati? Jaz bi na tvojem mestu niti deset minut ne žalovala za Velardom, kajti, reci, kar hočeš, fant je bil neokusen, zelo neokusen!"

"Torej pa oblečem ta večer napol žalno obleko. Ravno imam

novo obleko, belo in črno. Lepa je. Ne vem, ali jo bom mogla rabiti za kaj drugega..."

"Porabi priliko, neumnica! Ampak hitro, veš, da ne zamudive!"

In sama je potegnila za zvonec in dala Kati potrebna naročila. Currita se je oblačila. Valdiviesova pa je zgovorno pripovedovala o očarajočem glasu in o lepoti Američanke.

Naenkrat se je nečesa sponila.

"Čuj! Ali ti je Velardova mati že odgovorila?"

"Ravno sem dobila njeno pismo. Čudna ženska ti je to!"

Kate si je drznila prekiniti odgovor in je vprašala, ali bo senora kondesa nadela bele ali črne rokavice.

"Kaj se ti zdi, Marija?"

"Bele bi bile umestnejše."

"Meni pa se zdi, da črne."

"Vzemi od vsake barve en par, bomo videli."

"Čudna ženska je to, pravim. Pomisli: denarja noče!"

"Jezus, kakšna redka prikazen!"

"Kakor sem rekla. Napisala mi je pismo, polno zahvale, precej visokodoneče: piše o božji previdnosti in tako dalje, in slednjič pravi, da ima vsega zadosti in da ničesar ne potrebuje..."

"Tem bolj zate!"

"Res. Ampak — ti veš — storila sem to žrtev zaradi Velarda in ne vzamem denarja nazaj, četudi ga noče njegova mati. Podarila bom teh 15.000 durov svetemu Očetu, ko pridem oktobra v Rim, naj rajnkemu podeli odpustkov..."

Marija de Valdivieso je zelo pohvalila svojo sestrnico zaradi te velikodušnosti in obe sta se odpeljali v gledališče. Pomotoma je vzela Currita med pogovorom s seboj eno črno in eno belo rokavico. Opazila je zmoto šele pri gledališču, ko si jih je natikala. Hotela se je vrniti.

Pa spremljevalka se je na ves glas zasmejala in ji je branila:

"Ne bodi neumna! Kar nadeni si jih! Mislili bodo, da je to zopet ena tvojih posebnosti, in jutri bo to že nova moda..."

"Pa res!" — In takoj je bila Currita vnetja za to misel.

Marija de Valdivieso je prokovala prav. Vsem se je zdela Curritina posebnost zelo "chic", in drugi večer je bilo videti tu pa tam po gledališču obleko in rokavice v dveh različnih barvah.

Nastop Američanke miss Jesup je bil sijajen, le majhna nezgodica se ji je pripetila: slavna pevka je igrala smrt junakinje; ležala je v zadnjih vzdihljajih in smrtna tišina je vladala na odru in med poslu-

šalci; pa prigodilo se je, da je potegnil brezskrben hladen vetrič od nekod izza kulis čez oder ter tako nepremagljivo vplival na nos uboge junakinje, da je morala krepko kihnuti —

Drugi dan so Madridčani govorili o miss Jesup, o njeni slavi, in da je še po smrti kihnila, in o Curritinih rokavicah. Nihče ni več mislil na imenovanje dvorne dame, na policijsko preiskavo in na Velardovo smrt...

Currita se je oddehnila. Butron je bil prorokoval, da bo imelo imenovanje dvorne dame hude posledice; preprečila jih je s svojimi spletkami. Njena politična važnost je postala nedvoumna.

Le troje malenkosti je rodila: eno mater je spravila v obup, eno dušo v pogubo, in spravila je v modo dvobarvne rokavice.

Villamelon pa je z veliko marljivostjo pripravljaval fotografije, ki jih je obljubil uredniku ilustrovanega lista.

Vse drugo so mu bile nadležne malenkosti.

DRUGI DEL.

I

Ekspresni vlak Marseille — Pariz je imel štiri ure zamude. Podrl se je bil ponoči most med Gallicianom in St. Gillom in šele o polpetih so prispeli pot-

niki v Pariz na kolodvor gare de Lyon, gladni in slabe volje.

Iz spalnega voza je stopil potnik tridesetih let in je naglo prekoraj kolodvorske prostore, s tisto varno gotovostjo, ki je značilna za popotnika, vajenega

železnic, kolodvorov in carinskih uradnikov.

(Dalje prihodnjič)

Grafit uvažamo

NEW YORK, N.Y. — Združene države uvozijo od 60 do 80% vsega grafitu, ki ga rabijo.

ZA LETOSNJE POLETJE V PARIZU — Paco Rabanne je na modni razstavi za letošnje poletje predložil tudi obleko, ki jo nosi dekle na gornji sliki.

CHICAGO, ILL.

Help Wanted Male & Female

YOUNG MEN AND WOMEN

Fine sharp young men and women, 18-25, needed immediately to staff Aurora Office of leading international educational publishing corporation. Must have at least high school diploma and be motivated by money and excitement.

\$130 weekly.

Call Mr. Nestor

892-6961

(125)

HELP WANTED

COLLEGE STUDENTS

SUMMER EMPLOYMENT

Interesting positions now available with leader in international educational publishing field. Compete with other students for 38 — \$500 scholarship and vacation trip to Hawaii. — \$130 weekly.

Call Mr. Nestor

892-6961

(125)

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER

Live in. 2 children. \$50 week.

342-3642 Mrs. Rokosz

(124)

REAL ESTATE FOR SALE

'63 Norwood — 10 x 50, compl., furn. & skirted. 2 bdrms., A-1 cond. Ideal starter — retirement home. \$3,500. Must be moved. Owner call aft. 5 — PR 6-3952.

(124)

BY OWNER — 13 yr. cust. blt. 2 bdrm. brk. Vic. 61st & St. Louis. Full bsmt. Extras. By appt. wkdays aft. 6 — Sat. & Sun. 1-5. Low 20's. 737-6631

(124)

PARK VIEW

MOBILE HOME PARK & SALES Big Discounts on all mobile homes. Completely furnished. Just move in. Loop 15 Min. 354-8595 Hodgkins, Ill.

(125)

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

ENAMELER —

HARD FIRED EXP.

H. C. SCHMIDT CO.

429 West Superior SU 7-6088

(124)

BUSINESS OPPORTUNITY

MILK ROUTE — Nr. N. & NW. 5,000 points. '67 Ford refig. truck. Part wholesale, part retail.

Call Owner 549-1629

(124)

RESTAURANT —

FOR SALE BY OWNER

Seats 32, Good location. Vic. Montrose and Kedzie. Call 463-9353

(124)

Marjanco smo poslali nazaj v tretji razred.

Marjanca nima baseball rokavice. Tudi za igro hopskotch ni navdušena. In staro računstvo razume bolje kot novo.

Vendar izkušnje v tretjem razredu nekoč lahko pomagajo rešiti komu življenje.

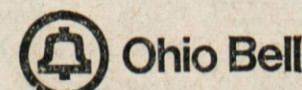
Vidite, Marjanca je šolska svetovalka od

Ohio Bell. Ona uči učitelje kako naučiti svoje učence pravilno uporabljati telefon.

Otroci se naučijo uporabljati telefon oliskano. Kako sprejemati sporočila. In, najbolj važno, kako dobiti pomoč hitro, kadar je življenje v nevarnosti.

Marjanca je ena izmed 26.000 oseb, ki delujejo, da se boste prav lahko zanesli na svojo telefonsko postrežbo.

In ravno to hočemo.

Marsikaj o Ohio Bell nikoli ne zveste.